

En generös gemenskap – En större gåva

Vårt tema

Förra söndagen ledde jag gudstjänsten och meddelade då att vi halkat efter i insamlingarna och att det inte såg så bra ut inför sommaren. Idag har jag glädjen att säga att den rapport vi hade fått inför den söndagen var alldeles för dyster. Våra ekonomer – som gör ett fantastiskt jobb med att bokföra och hålla koll på alla våra inflöden och utflöden – hade inte hunnit bokföra allt. Och det visade sig istället att vi låg en tusenlapp över insamlingsmålen för församlingskassan för de första fem månaderna. Missionskassan släpar fortfarande efter, men vi hoppas att vi kommit ikapp lite mer där idag. Glädjande nyheter inför sommaren!

Och detta känns extra roligt utifrån att vi sedan början på april haft ett predikotema här i församlingen, om att livet med Gud är ett generöst liv. Vi har talat om att Gud är en god Gud, som älskar översvallande och som slösar med sin kärlek på ett nästan dåraktigt sätt. En Gud som inte är snål eller missunnsam utan ger allt för kärleken. Och vi har talat om att generositet har ett namn och ett ansikte. Jesus Kristus, det tydligaste exemplet på Guds utgivande. Men vi har också talat om, att vår kallelse som kristna, handlar om att spegla Gud, genom att själva leva generösa liv. Och det innefattar inte minst hur vi förhåller oss till pengar. Gång på gång kan vi läsa bibelord om att inte ha habegär, om att inte fästa sig vid sina prylar, utan ge till den som behöver.

I Lukasevangeliet, som varit utgångspunkten för de texter vi predikat från, finns det fullt av exempel på människor som tar emot Jesus och som sedan leds till att leva liv som präglas av att ge. Inte så sällan är det de fattiga, kvinnorna och de marginaliserade som banar vägen. Att ta emot Jesus är att ta emot ett nytt sätt att tänka och leva.

Idag är sista söndagen i vårt predikotema, och jag har tänkt att jag ska försöka knyta ihop säcken liten, och sammanfatta det vi undervisat om under våren. Och jag ska göra det genom att ge tre exempel på givande. Jag ska tala om en änka, en pojke och en grupp missionärer.

1 Änkan

Och jag vill börja med änkan, den änka som vi kan läsa om i Lukas kapitel 21. Här befinner sig Jesus i templet där han undervisat folket som samlats. Jesus är mitt uppe i sin undervisning när något på tempelplatsen plötsligt fångar hans intresse: *”Jesus tittade upp och såg hur de rika lade sina gåvor i tempelkistan. Men han såg också en fattig änka lägga ner två kopparslantar, och då sade han: ”Sannerligen, den där fattiga änkan gav mer än alla de andra. De tog av sitt överflöd och lade det bland gåvorna, men hon gav i sin fattigdom allt vad hon hade att leva på.” (v. 1)*

Änkan har gett mer än alla de andra, säger Jesus. Alla som hört klirret i tempelkistan vet att det inte stämmer. Änkan hade inte, rent ekonomiskt, gett mer. Det hade klirrat till avsevärt mycket mer när de rika lagt ner sina gåvor. Hur ska man då tolka ett sådant uttalande? Kan pengar ha olika värde? Kan två kopparslantar vara mer värda än flera hundra kronor?

Den 24 januari 2014 var världens rikaste man, Bill Gates, gäst hos Fredrik Skavlan. Under intervjun ställde Skavlan en intressant fråga till Bill: *”Vad är den största myten om dig?”* Bill Gates svarade: *”En myt jag får dras en del med är när folk säger att jag är historiens mest generösa filantrop. I en rent ekonomisk bemärkelse kanske jag är det, jag har genom åren gett bort över 100 miljarder dollar”,* säger Bill Gates och publiken i Skavlans studio applåderar.

Bill fortsätter: *”Men jag tycker att de som väljer att flytta till Afrika och arbeta på ett sjukhus, eller de som skänker bort sina semesterpengar, det är de som är historiens största filantroper, inte jag. Jag har*

inte behövt offra något. Jag har fortfarande ett eget flygplan, och om jag vill köpa mig en hamburgare så har jag råd med det. Jag har inte offrat vare sig min tid eller min ekonomiska välfärd, så som massor av icke namngivna, fantastiska människor har gjort.” Publiken applåderar igen.

I bibeltexten beskriver Jesus hur de rika gett av sitt överflöd, av de pengar som blivit över när alla räkningar, matinköp och nöjesutgifter betalats. Det är de pengarna som de rika lägger fram som sitt offer. För änkan finns det inte på kartan att ge från något överflöd. Det finns inga sådana marginaler. Hon ger i stället i sin brist. Pengar som hon egentligen inte har, ger hon bort. Det lilla som skulle försörja henne ligger nu på botten i tempelkistan.

Att ge av sitt överflöd är en sak. Men att ge av det som egentligen skulle tillfalla mig och mitt, är helt klart en annan typ av utmaning. Gud skulle förstås klara sig bra utan våra pengar och våra gåvor. Men Gud väljer ändå att behöva oss. Och då är det de där kopparslantarna som han behöver. Gåvor som getts utifrån en individs personliga förutsättningar. Även om änkans gåva var en struntsomma i sammanhanget, blir det en bild för ett givande som påverkar den pott som skulle gått till min egen välfärd. Ett givande som är hängivet och osjälviskt. Och kanske är det en sådan som änkan, som Bill Gates tänker på när han talar om de verkligt stora filantroperna. Gåvorna som får kosta, som svider och som kräver av oss att vi omprioriterar.

Kopparslantslogiken

Kopparslantslogiken handlar inte om att fattigas gåvor är bättre, utan det handlar om att ge allt, utifrån det vi har. Får man ens predika så radikalt? Jag vet knappt. Jag har försökt på alla möjliga vis att tolka om den här texten till något mindre radikalt, kollat i kommentarer och läst andras predikningar. Men jag lyckas inte. Änkan lär oss att ge allt. Och Jesus bekräftar det med att säga att hon har gett mest. Pengar är en aspekt av det givandet. Men kallelsen till ett utgivande liv rymmer mer än så. Det kan också handla om att mätta hungrande magar, att ge gemenskap till den som är ensam. Att bistå praktiskt med något. Att lyssna på den som behöver prata. Att be med den som behöver förbön. Att öppna ditt hem för den som behöver boende. Och framförallt, att överlåta ditt liv till Jesus på det sättet. Att ge allt till honom. Poängen verkar vara att ge frikostigt utifrån det vi har. Har vi mat? Ge det. Har vi tid? Ge det. Har vi pengar? Ge det.

Änkan lär oss att ge utifrån det vi har.
Tänk om vi skulle bli lite mer som änkan.

2 Pojken

Det finns en pojke i Bibeln, som i en parentes får vara med och gestalta Guds under. Vi hittar honom i texten om brödundret i Johannesevangeliets sjätte kapitel. Vi kan där läsa om att en massa folk hade följt med Jesus till andra sidan Galileiska sjön. Jesus står och undervisar, när han får syn på den stora folkskaran som är på väg mot honom. Han ställer då en prövande fråga till en av sina lärjungar, Filippos: ”Var ska vi köpa bröd så att alla de här människorna kan få något att äta?” Jesus själv vet svaret, men han vill dra in sina lärjungar i det som håller på att ske. Filippos gör en snabb överslagsräkning, och svarar: ”Vi har inte råd att ge mat till alla dessa människor.” Bra uppfattat Filippos.

Men Andreas, en annan av Jesu lärjungar får då syn på någon. Nå'n liten, obetydlig. Oväntad. En pojke, med en matsäck av fem kornbröd och två fiskar. Andreas är medveten om att det inte kommer räcka långt, men i tro för han ändå fram pojken som ett tänkbart förslag. ”Kanske han kan vara till hjälp?” frågar Andreas. Jesus besvarar Andreas fråga genom att ta pojkens bröd, tacka Gud och sedan börja dela ut det till folkmassan. Det som händer sedan får vi inte veta i exakta ordalag. Undret kan inte registreras och mätas. Det vi vet är att alla blir mätta. Och vi vet att lärjungarna får en uttrycklig befallning om att samlas ihop det som blivit över, och det blir tolv fulla korgar. Inget får gå förlorat.

I Johannesevangeliet är det ofta de små ledtrådarna som pekar mot de stora lärdomarna. Små detaljer som kan rymma avgörande innebörder. Pojken med sin matsäck är en sådan detalj.

Tänk er en liten kille i årskurs 2, med en matsäck av fem polarkakor och två fiskpinnar i en plastpåse. Vilken fånig gåva. Så liten, så oansenlig. Men samtidigt så helt i linje med Guds sätt att se på det vi har. Det lilla blir hela tiden något större i Guds närhet. Gång på gång återkommer i Bibeln de där exemplen som lär oss om givande på ett sätt som vi kanske inte förväntat oss. Vi kan ju tycka att det nästan är absurt att Andreas för fram pojken som en möjlig resurs i sammanhanget. Men när Jesus möter pojken finns det inte ett spår av hån eller ironi över gåvans litenhet. Gud, med all sin makt, kan alltid göra något mer av det vi har. I Guds hand kan våra små bidrag bli till välsignelse för många.

Änkan lär oss att ge utifrån det vi har
 Pojken lär oss att Gud vill använda det vi har.
 Tänk om vi skulle bli lite mer som änkan och pojken.

3 Missionärerna

Det sista exemplet jag vill stanna upp vid, och som jag hoppas ska få bli ytterligare ett exempel på givande, det är en rad djärva och modiga missionärer. Och jag vill ta med er till den 3 november 1908. Då steg Clas Emil Sjögren, 31 år gammal, i land i Calcutta i Indien. Egentligen var han Sverige-evangelist, men under en tid hade han börjat känna nöd för Indien, och nu efter en lång båtresa var han äntligen där. Örebromissionens, EFK:s första missionär i Indien. Ett par månader tidigare hade han stått här i församlingen och avskedspredikat. Hans budskap hade handlat om att vetekornet måste falla i jorden och dö för att kunna ge rik skörd.

När Sjögren för första gången berättade för pastor John Ongman om sin kallelse att predika evangelium i Indien började Ongman och de andra missionsvännerna att be över saken och ganska snabbt upprättades en missionskassa. Missionskassans förvaltare redovisade inkomsterna. Det var bland annat fyra kronor från söndagsskolebarnen i Närkes Kil, en anonym givare bidrog med ett "herrens tionde" på två kronor och en ung kvinna vid namn Helga Modigh, hade gett hela tio riksdaler för att understödja Clas Emil Sjögren. Jag ska strax återkomma till Helga.

Bara två år efter det att Sjögren hållit sin avskedspredikan om att vetekornet måste dö för att kunna ge rik skörd, var han död och begravet efter en tid av tuberkulos. Innan han dog hade två kvinnor hunnit komma ut och hjälpa Sjögren på missionsfältet. Den ena hette Lydia Magnuson och den andra hette Helga Modigh. De två kvinnorna slog sig ned i en by på Gangesslätten i norra Indien. De arbetade hårt, predikade, bekämpade fattigdom och sjukdomar.

Det var ingen lätt uppgift för Helga och Lydia där ute på missionsfältet. Olika epidemier härjade regelbundet, och de mötte stort motstånd från lokalbefolkningen som kände sig hotad av den nya religionen. Efter en tid gifter sig Helga Modigh med sin Carl Hammarsten och 1917 får de en dotter som heter Svea. Ett år senare dör Carl Hammarsten i spanska sjukan.

I en bok som heter "Det Indiska undret" kan man läsa mer om de här tuffa omständigheterna som präglade missionärernas liv. De stora resultaten uteblev. Gangesslätten kom med tiden att kallas för missionsgravfält, för att det varit ett så tufft motstånd där. Visst blev några kristna, men någon massväckelse fick Helga Modigh Hammarsten aldrig uppleva under sina dryga 30 år i Indien. Var hennes insatser förgäves? Deras tjänst ett misslyckande? Nej, ni som känner till historien vet att det finns en fantastisk fortsättning på berättelsen om Indienmissionen.

Victor John, som predikade här i söndags, gav oss några glimtar ur det arbetet. Han och hans fru Solevi är våra missionärer i Indien, och med sin församlingsrörelse Assi upplever de just nu en väckelse av sällan skådat slag. I oktober nådde de en viktig milstolpe: att nå 30 miljoner människor med evangeliet. Och allt det sker i ett hårt och hotfullt klimat för de kristna. Och Solevi heter inte bara John i efternamn, hon heter också Hammarsten. Hon är barnbarn, dotterdotter, till Helga Modigh Hammarsten. Det hennes mormor var med och sådde för hundra år sedan får hon och Victor tillsammans med många andra ledare se skörden av idag.

Den unga kvinnan Helga, hennes gåva till understöd för Clas Emil Sjögren, hennes mod att åka ut och tjäna i Indien trots hårt motstånd, kanske inte såg så mycket ut för världen. Det var inga stora siffror och segrar då, men de där missionärerna fortsatte att ge, ge av sin tid, ge av sina liv, och ge vidare evangeliet om Jesus Kristus till andra människor. Är inte våra missionärer ett sådant fantastiskt vittnesbörd på vad givande är?

Änkan lär oss att ge utifrån det vi har

Pojken lär oss att Gud vill använda det vi har.

Missionärerna lär oss att vara uthålliga i givandet.

Tänk om vi skulle vara lite mer änkan, pojken och missionärerna.

Avslutning

Gud kalkylerar inte, räknar inte ören och värderar inte insatser. Nej han ser till hjärtat, till viljan, till längtan. Jesus kallar oss in i en livsstil. En livsstil som kännetecknas av frikostighet. Det är inte en livsstil som är kravfylld och pressande, och som kräver av dig att lägga stora sedelbuntar i kollekten eller att ge all tid i olika församlingsengagemang. Utan det handlar om att som änkan, ge utifrån förmåga, det handlar om att som pojken, låta det vi har användas av Gud, och det handlar om att som missionärerna vara uthålliga i givande.

Guds goda budskap till oss är egentligen en enkel inbjudan. Vill du vara med och förändra den här världen? Börja då med att sträcka ut dina händer, och ge det som getts till dig. När vi lever utgivande liv, liknar vi också Jesus Kristus själv, som gav sitt liv för dig och mig. Och kanske kan änkan, pojken och missionärerna ringa kvar hos oss över sommaren, som exempel på vad kallelsen att leva generösa liv innebär.